

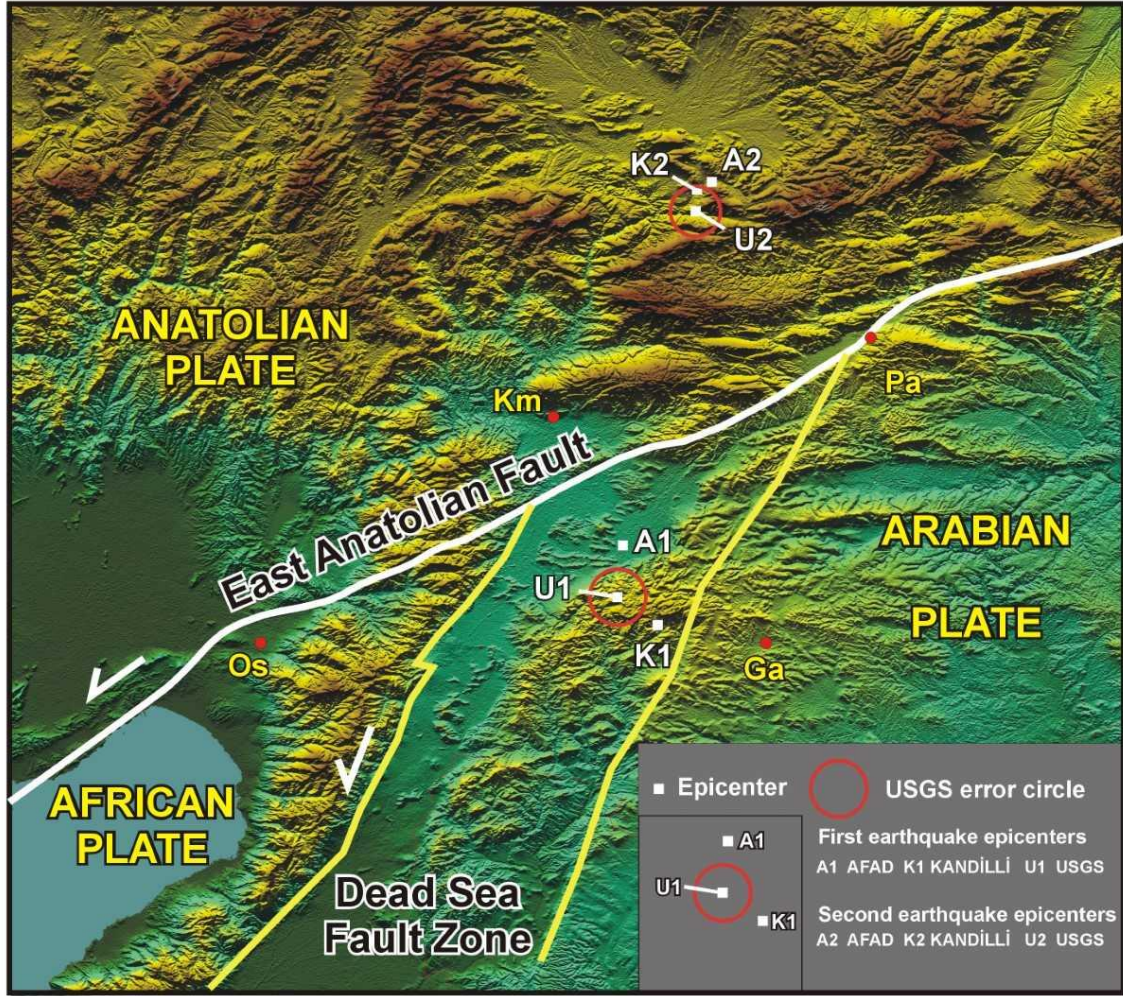
6 Şubat 2023 Gaziantep depremi hakkında bilgiler

Prof. Dr. M. Tekin Yürür

Hacettepe Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Ankara

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş Üçlü Eklemleri (Triple Junction; Chorowicz vd., 1994; Yürür ve Chorowicz, 1996) yakınlarında iki büyük deprem olmuştur. Bunların ilkinin bir sismik boşluk olduğu ifade edilen ve Doğu Anadolu Fayı (DAF) üzerinde Pazarcık depremi olduğu belirtilmiştir (örneğin AFAD, 2023). Deprem merkez üstleri Kandilli (Kandilli, 2023), AFAD (AFAD, 2023) ve USGS (USGS, 2023) verilerine göre topografik harita üzerine konduğunda ilk depremin DAF üzerinde değil, güneydeki Ölü Deniz Fayı (ÖDF) üzerinde olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu deprem Kahramanmaraş veya Pazarcık depremi değil, merkez üstünün yakınında (yaklaşık 30 km) olan Gaziantep ve ÖDF zonu depremidir. Bu konuda Kandilli Rasathanesi İnternet sayfasında (Kandilli, 2023) depremin adının en yakın yerleşim merkezi olan "Sofalaca, Şehitkamil, Gaziantep" depremi olarak anılması, bu depremin bu isimle kaydedilmesini gerektirir.

Burada ortaya çıkan bir diğer husus 24 Ocak 2020 DAF, Sivrice Elazığ depreminin ardından Pazarcık kısmına kadar olan DAF zonunun hâlâ bir sismik boşluk olarak davrandığı şeklindedir. Bu kısmın, son 2020 depreminin ve önceki kırıkların saptanarak davranışı ortaya çıkarılabilir. Sivrice ve Pazarcık arası fay zonu 200 km kadar bir kısmı kapsamaktadır ve son iki büyük depremle henüz kırılmamıştır. Bu uzunlukta bir kısmın kırılması da büyüklüğü 7 ye varan deprem üretebilecek niteliktedir (MagLen, 2023).

Kaynaklar

AFAD, 2023. AFAD Deprem sayfası, <https://deprem.afad.gov.tr/event-detail/408326>. 7 Şubat 2023'te ulaşılmıştır.

Chorowicz, J. Luxey, P., Lyberis, N., Carvalho, J., Parrot, JF., Yürür, T., 1994. The Maras Triple Junction (southern Turkey) based on digital elevation model and satellite imagery interpretation. Journal of Geophysical Research: Solid Earth 99 (B10), 20225-20242.

Kandilli, 2023. Kandilli Rasathanesi sayfası, http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/2/wp-content/uploads/2023/02/20230206_0117_GAZIANTEP.pdf. 7 Şubat 2023'te ulaşılmıştır.

MagLen, 2023. Bir depremin büyüklüğü ve deprem kırığının uzunluğu arasındaki ilişki, https://www.researchgate.net/figure/a-Earthquake-magnitude-vs-fault-length-obtained-using-empirical-scaling_fig4_335859242. 9 Şubat 2023'te ulaşılmıştır.

USGS, 2023. Gaziantep Sofalaca depremi hakkında bilgi, earthquake.usgs.gov/earthquakes/eventpage/us6000jllz/origin/detail. 7 Şubat 2023'te ulaşılmıştır.

Yürür, MT., Chorowicz, J., 1996. Recent volcanism, tectonics and plate kinematics near the junction of the African, Arabian and Anatolian plates in the eastern Mediterranean. *Journal of Volcanology and Geothermal Research* 85 (1-4), 1-15.